

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
w Szkole Podstawowej nr 2 im Marii Skłodowskiej – Curie
w Plewiskach**

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty / Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560 i 1669/
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku / Dz. U. z 2018 poz. 996/ (art. 47 ust.1, pkt 4)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe/ Dz.U z 2017 poz. 60 ze zm./
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest wspieranie uczniów w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

Doradztwo zawodowe realizowane w Szkole Podstawowej nr 2 im. Marii Skłodowskiej – Curie w Plewiskach ukierunkowane jest na:

- rozwijanie kompetencji karierowych ucznia
- rozwijanie kompetencji personalnych ucznia (rzetelność, wytrwałość, zaangażowanie, samodzielność, elastyczne myślenie)
- rozwijanie kompetencji społecznych ucznia (nawiązywanie kontaktów, współpraca w zespole, obycie i szacunek do innych kultur, umiejętność rozwiązywania konfliktów, zachowanie asertywne, umiejętność planowania, otwartość na innych)
- rozwijanie kompetencji kluczowych ucznia (w szczególności inicjatywność i przedsiębiorczość)
- wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli
- wspieranie kompetencji doradczych rodziców
- wykorzystywanie lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej

Cele ukierunkowane na ucznia:

- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- rozwijanie umiejętności uczenia się
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej, w tym świadomość etycznych zachowań w kontekście świadczenia pracy
- rozwijanie umiejętności autoprezentacji

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli
- wskazanie na źródła informacji dotyczące informacji na temat ofert edukacyjnych i doradczych

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
- aktualizacja wiedzy na temat ofert szkół ponadpodstawowych
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego
- wzmacnianie proaktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji

Formy pracy

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII (klasy VIII – w I półroczu, klasy VII – w II półroczu)
- lekcje z wychowawcą
- warsztaty
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej)
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami
- spotkania z ekspertami
- wycieczki zawodoznawcze
- spotkania z rodzicami
- rada szkoleniowa (wsparcie doradcze dla nauczycieli)
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki, strona internetowa Doradztwo Zawodowe Szkoła Podstawowa

im. Marii Skłodowskiej – Curie w Plewiskach, gazetka papierowa, ulotka

Współpracownicy (partnerzy/sojusznicy):

- CWRKDiZ w Poznaniu, Pile, Kaliszu
- WIR w Poznaniu
- CDZDM w Poznaniu
- PPP w Puszczykowie
- Urząd Miasta Poznań
- Fundacja Anioły Edukacji
- Doradcy zawodowi ze szkół ponadpodstawowych Powiatu Poznańskiego

Klasa O

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW
PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Zajęcia w zakresie preorientacji zawodowej w klasach O są spójne z treściami realizowanego na tym etapie edukacyjnym programu: B.Bilewicz-Kuźnia, S. Kustos, K.Małek „Dar zabawy” Wydawnictwo Froebel.pl w oddziale „0a” oraz M. Kwaśniewska, W. Żaba-Żabińska „Nasze przedszkole” w oddziałach „0b, 0c, 0d”.

Ponadto w ramach preorientacji zawodowej zrealizowany zostanie projekt „Poznajemy zawody” na podstawie książek: B. Forma, A. Przepióra, Poznajemy zawody. Części 1,2,3,4 Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016. Projekt zrealizują wychowawczynie oddziałów „0” we współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym.

Szkolny doradca zawodowy będzie korzystał w swojej pracy z wychowankami oddziałów „0” m.in. z następujących materiałów:

Książki i karty pracy:

- Poznajemy zawody. Części 1,2,3,4
- Kim zostanę? Wierszyki o zawodach
- Zawody. Karty obrazkowe Poznaję świat. Kapitan Nauka
- Poznaj zawody ALEX
- Kim zostanę, gdy dorosnę? Książka
- Poznaję zawody. Puzzle. CzuCzu.
- Kapitan Nauka. Układam i poznaję. Zawody
- Feluś i Gucio poznają zawody

- Zawody, czyli kom możesz zostać

Filmy:

<https://zpe.gov.pl/a/preorientacja-i-orientacja-zawodowa/DpQ1p1wjh>

Zrealizowane zostaną wybrane według uznania i potrzeb wychowawczyń oddziałów „0” zajęcia na podstawie publikacji: M. Bujakowski, I. Chmiel, J. Hytkowska-Fąfara, K. Łabędzka-Stanecka, K. Sarad-Dec, D. Sowiak, Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy---i---wsdz/>)

Według uznania i potrzeb nauczyciela w ramach preorientacji zawodowej zrealizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

Literatura

Bujakowski M., Chmiel I., Hytkowska-Fąfara J., Łabędzka-Stanecka K., Sarad-Dec K., Sowiak D., Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Grzeszkiewicz B. (red.), Preorientacja zawodowa dzieci w wieku przedszkolnym, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2004.

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzezińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Klasy I-III

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień

- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia realizowane są na podstawie programu J. Hanisz Program edukacji wczesnoszkolnej” dla klas 1–3 szkoły podstawowej, wydawnictwo WSiP.

Ponadto w ramach orientacji zawodowej

- zrealizowany zostanie projekt „Poznajemy zawody” na podstawie książek: B. Forma, A. Przepióra, Poznajemy zawody. Części 1,2,3, 4 Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016. Projekt zostanie zrealizowany przy współpracy z sojusznikiem – Dyrektor SP2 Plewiska dr Marleną Woźniak.

- zrealizowane zostaną (według uznania i potrzeb nauczyciela) zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska, E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy---i---wspd/>)

- zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

Szkolny doradca zawodowy będzie korzystał w swojej pracy z wychowankami oddziałów „I - III” m.in. z następujących materiałów:

Książki i karty pracy:

- Poznajemy zawody. Części 1,2,3, 4
- Kim zostanę? Wierszyki o zawodach
- Zawody. Karty obrazkowe Poznaję świat. Kapitan Nauka
- Poznaj zawody ALEX
- Kim zostanę, gdy dorosnę? Książka
- Poznaję zawody. Puzzle. CzuCzu.
- Kapitan Nauka. Układam i poznaję. Zawody
- Feluś i Gucio poznają zawody

Filmy:

<http://www.abc.tvp.pl/19256593/kulisy---czyli---blekitek---poznajemy---zawody>

<https://zpe.gov.pl/a/preorientacja-i-orientacja-zawodowa/DpQ1p1wjh>

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main---file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I---III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Dołęga---Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014;

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę?

Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzezińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Klasy IV-VI

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych
- Rozwijanie umiejętności uczenia się
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
 - 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
 - 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.
- ## 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

W roku szkolnym 2021/2022 zadania w zakresie orientacji zawodowej realizowane będą poprzez:

1. zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie publikacji: J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczo - profilaktycznym oraz wychowawczym realizowanym w danej klasie. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy---i---wsdz/>)
2. warsztat „W poszukiwaniu zawodu, który mnie nie zawiedzie – narzędziownik ucznia?” Warsztat zostanie zrealizowany dla ochotników – uczniów z klas 4 – 6.
3. zajęcia prowadzone przez szkolnego doradcę zawodowego.

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main---file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Brzezińska-Lauk J., Kruk---Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy---i---wsdz/>

Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4---6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEZiU, Warszawa 2006

Paszkowska- Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEZiU, Warszawa 2004

Szkolny doradca zawodowy będzie korzystał w swojej pracy z wychowankami oddziałów „4 - 6” m.in. z następujących materiałów:

Scenariusze i karty pracy:

- Szkoła, praca, przyszłość – scenariusze zajęć mapa karier – wybrane zasoby internetowe
- Kurs na przyszłość – scenariusze zajęć – wybrane zasoby internetowe

Publikacje:

- Informator o zawodach

Zasoby internetowe:

<https://mapakarier.org/>

<https://www.cdzdm.pl/>

<https://www.ore.edu.pl/>

<https://www.nabor.pcass.pl/>

<http://www.koweziu.edu.pl/>

<https://dokariery.pl/strona-glowna>

<https://cwrkdiz.poznan.pl/>

<http://perspektywy.pl/portal/>

<https://kwalifikacje.edu.pl/>

<https://barometrzwodow.pl/>

<https://www.zawodowe.com/>

<https://www.employear.com/pl/>

<http://www.klasyfikacje.gofin.pl/kzis/6,0.html>

<https://www.irpoznan.com.pl/>

<https://psz.praca.gov.pl/-/14040081-projekt-eurodoradztwo-polska-w-programie-erasmus->

https://europass.org.pl/praktyczne_szkolenia_doradztwo_zawodowe/

Zasoby internetowe zawierające wskazówki dla rodziców:

<https://tiny.pl/7ndhp>

https://youtu.be/-PZK__nseeI

Zasoby coachingowe:

Gra Podróż bohatera

Klasy VII-VII

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
- Rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy

- Przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych
- Rozwijanie umiejętności uczenia się
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzyści stając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Formy realizacji treści

I. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

Tematyka zajęć w klasie 7

1. Przychodzi doradca zawodowy do ucznia, a uczeń: Kim jesteś?
2. Czy stan zdrowia wpływa na wybór zawodu?
3. Moje mocne i słabe strony.
4. Zdolności i umiejętności, które wpłyną na moją przyszłość.
5. Czym się interesujesz?
6. Osobowość zawodowa.
7. Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje.
8. Moje portfolio.
9. Jakie wartości są dla mnie ważne.
10. Poznajemy grupy zawodowe.
11. Świat zawodów.
12. Zawody z obszaru kultury i nauki.
13. Zawody z obszaru prawa i ochrony.
14. Zawody z obszaru handlu i zarządzania.
15. Zawody z obszaru przemysłu i turystyki.

16. Rynek pracy.
17. Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?
18. Praca w życiu człowieka.
19. Kariera zawodowa a wolontariat.
20. Sztuka autoprezentacji a sukces zawodowy.
21. System szkolnictwa w Polsce.
22. Możliwości nauki w Polsce i zagranicą.
23. Wybieram szkołę, zawód.
24. Kim jest doradca zawodowy w mojej szkole?

Tematyka zajęć w klasie 8

1. Kotwice Scheina-wstęp do IPD
2. Wstęp do IPD
3. IPD-moje mocne i słabe strony
4. Zdrowie a wybór właściwego zawodu?
5. Predyspozycje zawodowe.
6. Kwalifikacje i kompetencje gwarantowane przez szkołę.
7. Mam wiedzę o sobie, potrafię ją wykorzystać.
8. Decyzje zawodowe a własne ograniczenia.
9. Ograniczenia czy możliwości?
10. Rozpoznaję swoje aspiracje.
11. Co jest dla mnie najważniejsze?
12. Młodociany pracownik na rynku pracy.
13. Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?

14. Nowe zawody na rynku pracy.
15. Oczekiwania pracodawców wobec pracowników
16. Znaczenie pracy w życiu człowieka.
17. Jak zdobyć doświadczenie zawodowe?
18. Etyka zawodowa – co o niej muszę wiedzieć.
19. Czy odnajdę się w szkole zawodowej?
20. Moje miejsce wśród ofert szkół ponadpodstawowych.
21. Na czym polega rekrutacja do szkół ponadpodstawowych.
22. Jak wybrać szkołę?
23. Perspektywy uczenia się przez całe życie.
24. Moje zamierzenia edukacyjno-zawodowe.
25. Doradztwo zawodowe w życiu człowieka. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?

II. ZADANIA OKREŚLONE W PROGRAMIE REALIZACJI WEWNĄTRSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO W ROKU SZKOLNYM 2021/2022

III. ZADANIA OKREŚLONE W AUTORSKIM PROGRAMIE DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KLASACH VII I VIII „PRZYSZŁOŚĆ NALEŻY DO MNIE” MARZENY FEDOROWICZ I JUSTYNY JARMUŻ

Literatura dla ucznia

Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S---ka Wydawnictwo, Poznań 2007 Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEZiU, Warszawa 2017
Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main---file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Chirkowska---Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011

Dołęga---Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII---VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy---i---wsdz/>)

Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009

Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEZiU, Warszawa 2006

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEZiU, Warszawa 2017 Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008

Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEZiU, Warszawa 2012

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEZiU, Warszawa 2004 Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007

Szkolny doradca zawodowy będzie korzystał w swojej pracy z wychowankami oddziałów „7 - 8” m.in. z następujących materiałów:

Scenariusze i karty pracy:

Szkoła, praca, przyszłość – scenariusze zajęć mapa karier – wybrane zasoby,

Kurs na przyszłość – scenariusze zajęć – wybrane zasoby,

Publikacje:

Informator o zawodach

Doradztwo zawodowe materiały edukacyjne dla klas 7 – 8 szkoły podstawowej – Jacek Stojanowski

Zasoby internetowe:

<https://mapakarier.org/>

<https://www.cdzdm.pl/>

<https://www.ore.edu.pl/>

<https://www.nabor.pcss.pl/>

<http://www.koweziu.edu.pl/>

<https://dokariery.pl/strona-glowna>

<https://cwrkdiz.poznan.pl/>

<http://perspektywy.pl/portal/>

<https://kwalifikacje.edu.pl/>

<https://barometrzwodow.pl/>

<https://www.zawodowe.com/>

<https://www.employear.com/pl/>

<http://www.klasyfikacje.gofin.pl/kzis/6,0.html>

<https://www.irpoznan.com.pl/>

<https://psz.praca.gov.pl/-/14040081-projekt-eurodoradztwo-polska-w-programie-erasmus->

https://europass.org.pl/praktyczne_szkolenia_doradztwo_zawodowe/

Zasoby internetowe zawierające wskazówki dla rodziców:

<https://tiny.pl/7ndhp>

https://youtu.be/-PZK__nseeI

<https://www.irpoznan.com.pl/>

<https://psz.praca.gov.pl/-/14040081-projekt-eurodoradztwo-polska-w-programie-erasmus->

https://europass.org.pl/praktyczne_szkolenia_doradztwo_zawodowe/

Zasoby coachingowe:

Gra Podróż bohatera

Filmy:

<https://zpe.gov.pl/a/klasy-vii-i-viii-szkol-podstawowych/DycT9ipQk>

<https://doradztwo.ore.edu.pl/cykl-filmow-drogi-zawodowe/>

Ewaluacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Ewaluacja posłuży ocenie skuteczności funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, odniesie się do wszystkich działań, skierowanych do młodzieży: udzielanej informacji, rozmów indywidualnych, pracy grupowej. Doradca zawodowy po przepracowanym półroczu a następnie po roku przeprowadzi ankietę ewaluacyjną, której celem będzie pozyskania informacji zwrotnej na temat jakości oferowanej pomocy doradczej w szkole. Systematyczna ocena efektów pracy, analiza ilościowa i jakościowa – ankiet i opracowanie wyników, spowodują, że uzyskane informacje zwrotne uwypuklą słabe i mocne punkty oferowanych usług doradczych i będą cenną wskazówką w procesie ich ulepszania. Szczegóły – w programie realizacji WSDZ w roku szkolnym 2021/2022.